

81È ANIVERSARI: FUNDACIÓ DEL FRONT POPULAR (15 DE GENER DE 1936)

-UNITAT PER VÈNCER-

Front Popular ! Front de Victòria i de Llibertat. 1936.
Autor: Martí Bas i Blasi.
ANC1-151-N-79

Descripció

El document correspon a un cartell de propaganda política del Front Popular elaborat per Martí Bas i Blasi. Va ser imprès a Catalunya durant la campanya electoral de les eleccions generals de 1936.

Interès del document

El document ens il·lustra la orientació ideològica i la diversitat d'agrupacions i moviments que aglutinava el Front Popular, coalició de forces polítiques que va aconseguir la victòria en les eleccions generals de 1936. Així mateix, el cartell també ens permet identificar la creixent polarització de la política espanyola durant aquells

anys i, en part, la concepció que tenien la majoria dels partits i moviments que van conformar el Front Popular de les forces conservadores que havien regit el govern del país durant els darrers dos anys.

Context

Després de la crisi del govern progressista presidit per Manuel Azaña i la conseqüent convocatòria de nous comicis, la divisió al si de les esquerres va permetre que les forces conservadores i centristes obtinguessin la victòria en les eleccions de 1933. Així doncs, es va encetar un període en què la política espanyola va donar un gir radical arran del canvi de tendència que es va experimentar, en contrast amb les reformes engegades durant el primer bienni republicà (1931-1933). S'iniciava així l'anomenat Bienni Negre que es tancaria amb el triomf de les forces del Front Popular en les eleccions del 16 de febrer de 1936.

Els governs moderats i conservadors constituïts al llarg del segon bienni de la República (1933-1935), majoritàriament conformats per membres de la Confederació Espanyola de Dretes Autònomes (CEDA) i del Partit Republicà Radical, van haver de fer front a un clima de conflictivitat permanent, principalment com a conseqüència de la paralització de les reformes socials iniciades pels governs d'esquerra entre 1931 i 1932.

En aquest context, es van desencadenar múltiples vagues i accions reivindicatives que van arribar al seu punt culminant l'any 1934, amb dos episodis destacats: la *Revolució d'Astúries*, que va ser brutalment sufocada i els *Fets d'Octubre* –a Catalunya- que van acabar amb la suspensió de l'autonomia i el govern de la Generalitat empresonat

Tot i que, amb les seves accions repressives, semblava que els governs conservadors havien aconseguit mantenir l'ordre, la repressió exercida, la conseqüent i progressiva radicalització de les forces polítiques i d'esquerra i el desgast dels propis governs conservadors -sovint marcats per la falta de consens i minats per diversos escàndols de corrupció- va provocar que de nou es convoquessin eleccions a principis de l'any 1936.

Les forces progressistes, després de la divisió i manca d'unitat que havien fet patent a finals del bienni 1931-1933 i que els havia fet perdre les darreres eleccions, van decidir superar les seves desavinences i crear una coalició per mitjà de la qual vèncer les forces conservadores. Aquesta coalició va ser conformada per partits polítics i sindicats, entre els quals destacava el PSOE (Partit Socialista Obrer Espanyol) i *Izquierda Republicana* de Manuel Azaña, si bé també s'hi van adherir formacions molt més radicals i de distinta orientació ideològica, com el Partit Comunista d'Espanya. Tanmateix, també s'hi van incloure altres formacions, com *Unión Republicana*.

A Catalunya, el Front Popular va comptar amb membres destacats i de molt pes electoral, com el Partit Obrer d'Unificació Marxista (POUM) o Esquerra Republicana de Catalunya (ERC). Així mateix, sindicats obrers com l'anarquista CNT i la marxista UGT també van fer campanya per la coalició en qüestió.

Formada oficialment el dia 15 de gener de 1936 i d'acord amb la naturalesa de la majoria dels seus propis integrants, la coalició va rebre el nom informal de Front Popular, terme amb clares connotacions socials, obreristes i revolucionàries.

Qüestions:

- Ompliu la [fitxa d'identificació i anàlisi del cartell](#) i reflexioneu especialment la part de l'anàlisi connotativa de la imatge.
- Identifiqueu la simbologia que presenta i analitzeu el llenguatge artístic emprat. Quin missatge dóna? Per què?
- Comenteu la inscripció de la part inferior.

Per continuar indagant:

Fonts arxivístiques

Reproducció d'un fullet demanant el vot pel Front Popular. [1 de gener de 1936 – 31 de gener de 1936]. Autor no identificat. ANC1-555-N-49.

Reproducció de fullets demanant el vot pel Front Popular. [1 de gener de 1936 – 31 de gener de 1936]. Autor no identificat. ANC1-555-N-50.

Altres fonts

CASANOVA, Julián. Historia de España. Vol. 8, *República y guerra civil*. Barcelona: Crítica, 2007

GONZÁLEZ CALLEJA, Eduardo [et altri]. La Segunda República española. Barcelona: Pasado & Presente, 2015.

PAREDES, Javier (coord.). Historia contemporánea de España. Barcelona: Ariel, 1998.